

Homília na vigíliu Zoslania Ducha Svätého, Katedrála sv. Martina, Spišská Kapitula, 23.5. 2026

Drahí spolubratia kňazi, zasvätení, Boží ľud Spišskej diecézy, dnes večer stojíme vo svetle jednej z najkrajších a najhlbších viet celého Jánovho evanjelia. Ježiš uprostred chrámu zvolal: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije.“ Nie je to iba výzva. Je to hlas Kristovho srdca. Je to výkrik Boha smerom k človeku. Je to slovo, ktoré sa dotýka najhlbšej pravdy o každom z nás. Lebo človek je bytosť smädu.

Evanjelista Ján veľmi presne poznamenáva: „V posledný, veľký deň sviatkov.“ Nejde o obyčajný detail. Je to sviatok Stánkov — Sukkot. Veľký sviatok Izraela. Sviatok púšte. Sviatok putovania. Sviatok pamäti na Božiu vernosť. Izrael si pripomínal, ako Boh viedol svoj ľud cez vyprahnutú púšť. Ako mu dal vodu zo skaly. Ako zachránil svoj ľud od smrti smädou. Ale tento sviatok mal ešte jeden nádherný rozmer. Počas slávnosti kňazi prinášali vodu do chrámu a vylievali ju na oltár. Bol to mimoriadne silný symbol. Voda bola modlitbou. Voda bola prosbou o život. Prosha o dážď. Prosha o požehnanie. Prosha o nový život. Izrael si pripomínal Božie prísľuby: že raz Boh otvorí nový prameň, že raz potečie voda života, že raz príde čas mesiášskej obnovy. A práve v tej chvíli, keď sa voda vylieva na oltár, keď sa chrám naplní spevom a očakávaním, Ježiš vstane a zvolá: „Ak je niekto smädný, nech príde ku mne.“

Bratia a sestry, to je obrovské zjavenie. Akoby Ježiš povedal: už nehľadajte prameň iba v symbole. Už nehľadajte život iba v obrade. To, po čom túžite, stojí pred vami. Všetko, čo chrám naznačoval, všetko, čo proroci predpovedali, všetko, po čom Izrael túžil, sa naplňa v Kristovi. On nie je iba ten, ktorý hovorí o vode života. On je živá voda. Ježiš hovorí: „Ak je niekto smädný.“ Nie: ak je niekto silný. Nie: ak je niekto bez hriechu. Ale: ak je niekto smädný. Tu sa dotýkame pravdy o dnešnom človeku. Naša doba je smädná. Nikdy nemal človek toľko možností, toľko informácií, toľko pohodlia — a predsa je vnútorne smädný. Smädný po: pokoji, pravde, prijatí, láske, odpustení, zmysle života. Smädný po Bohu. A predsa dnešný človek často robí všetko preto, aby svoj smäd necítil. Zaplňuje ho hlukom. Neustálym pohybom. Konzumom. Virtuálnym svetom. Možno najväčšou tragédiou dnešného človeka je to, že si prestáva uvedomovať svoj smäd po Bohu. Najväčšia kríza človeka nie je smäd. Najväčšia kríza je, keď človek prestane cítiť, že bez Boha vysychá.

Bratia a sestry, Turíce sa začali túžbou. Apoštoli boli vo večeradle. Nie ako sebestační ľudia. Ale ako tí, ktorí čakajú. Cirkev sa rodí zo smädu po Bohu. Možno práve toto dnes Duch Svätý chce prebudiť v Cirkvi: znovu túžbu po Bohu. Lebo môžeme mať: štruktúry, programy, aktivity, a predsa zostať vnútorné suchí. Bez Ducha Svätého: katechéza iba informáciou, služba iba povinnosťou, kresťanstvo iba tradíciou bez ohňa. Turíce sú preto otázkou: „Sme ešte smädni po Bohu?“ Nie po náboženskom zvyku. Ale po živom Bohu. To je centrum celého evanjelia. Ježiš nehovorí: „Nech príde k systému.“ Hovorí: „Nech príde ku mne.“ Kresťanstvo je v prvom rade stretnutie. Duch Svätý nikdy neodvádza od Krista. Práve naopak. Duch vždy vedie ku Kristovi. Duch Svätý robí Krista živým uprostred svojho ľudu. Dnešný svet potrebuje ľudí, cez ktorých bude cítiť, že Kristus žije. Preto nestačí stáť pri prameni. Mnohí boli v chráme. Mnohí počuli Ježiša. Ale nie všetci pili. Piť znamená: priznať si svoju púšť, dovoliť Duchu vstúpiť do našich rán, prestať sa spoliehať iba na seba.

Potom Ježiš vysloví jednu z najkrajších viet celého Evanjelia: „Z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“ Nie nádrž. Nie stojatá voda. To je pohyb, to je život. V biblickom svete je stojatá voda obrazom stagnácie. Ale živá voda je voda, ktorá tečie. A práve to je obraz Ducha Svätého. Duch Svätý je dynamika Boha. Keď Duch zostúpi: proroci začínajú hovoriť, Panna Mária vstáva a ponáhľa sa, apoštoli vychádzajú z večeradla, Cirkev sa rodí pre svet. Duch Svätý nikdy neuzatvára. Duch vždy otvára. Tam, kde Duch naozaj pôsobí, tam sa niečo pohne: srdce, vzťahy, odvaha, odpustenie, misia. Možno práve toto je dnes jedna z veľkých otázok pre Cirkev: „Sme ešte prúdom? Alebo sme sa stali stojatou nádržou?“ Aj kresťanstvo sa môže stať stojatou vodou. Keď zostane: iba zvykom, iba udržiavaním minulosti, iba strachom zo zmeny, iba uzavretosťou. Ale Duch Svätý chce znovu rozprúdiť Cirkev. Nie je náhodou, že Turíce sprevádza vietor a oheň. To nie je statika. To je pohyb Boha.

Bratia a sestry, rieka nikdy nepije samu seba. Rieka zavlažuje krajinu. A to je nádherný obraz kresťana naplneného Duchom Svätým. Kto prijme Ducha, nestáva sa uzavretou nádobou. Stáva sa požehnaním. Najkrajší dôkaz prítomnosti Ducha Svätého je človek, cez ktorého začne tiecť dobrota Boha k druhým. Pán Ježiš nehovorí: „Z jeho slov.“ Ale: „Z jeho vnútra.“ Turíce nie sú kozmetickou úpravou človeka. Sú vnútorným prameňom. Duch Svätý chce preniknúť do hĺbky človeka. Preto Duch vedie: k pravde, k vernosti, k obete. Právě Turíce vždy premieňajú život.

Drahí bratia a sestry, dnes večer Kristus stojí aj uprostred tejto katedrály. Aj dnes volá. Volá smädných. A každému hovorí: „Príď ku mne.“ „Pi.“ „Otvor svoje vnútro Duchu Svätému.“ A potom sa stane niečo nádherné. Človek, ktorý prišiel smädný, odchádza ako prameň. To sú Turíce. Amen.